

Goggles tsho thusa

Tsho ñwalwa nga Liz Sparg | Zwifanyiso nga Megan Vermaak

Vhuñwe vhusiku, Jay o vuwa a vhona tshedza tshi penyaho lutomboni. Tshiñwe tshithu tsho vha tshi tshi khou fhufha nga luvhilo luhulu tshi tshi khou ḋela fasiṭereni.

Nga khathihi fhedzi, tsha ima. Vothi ṥa vulea, tshivhumbiwa tshi songo ḋoweleaho tsha bvela nnđa.

“Nandi! Hurini, dzina ḥanga ndi Goggles. Nandi,” hu amba tshivhumbiwa.

Jay a sokou lavhelesa.

“Nandi! Ni khou mpfa? Ni a kona u amba? Nandi!” hu vhudzisa Goggles.

Jay o lingedza u amba fhedzi ipfi ṥa sa bve.

“Nandi! Ni nga mmbudza uri – nandi! – izwi ndi mini?”

Goggles tsho imisela bege ya pułasički n̄ha, bodelo ḥa pułasički na tshikotikoti tshi si na tshithu. “Zwi khou mela hołhehołhe Shangoni. Zwi shangoni na milamboni na u papamala lwanzheni. Zwi a liwa?”

Tshivhumbiwa tsha lingedza u ḥa bodelo.

“Hai, ni songo tshi ḥa! Ndi pułasički!” Ipfi ḥa Jay ḥo vha li tshi khou pfala zwavhudı hafhu. “Vhathu vha lałela mathukhwi avho zwiżarałani, a hwaliwa nga maya a kudzwa milamboni na u papamala lwanzheni. Tshińwe tshifhinga khovhe dzi re na ndala na zwibode zwa mađini zwi humbula uri ndi zwiļiwa, zwi mbo ḥa nahone zwa fa. Pułasički na ngilasi na tshikotikoti zwi dzula tshifhinga tshilapfu, zwenezwo mavu na milambo na lwanzhe na dzibitshini zwe ǵalesa mathukhwi.”

Goggles tsha vhonala tsho ǵungufhala.

“Arali ... nandi! ... arali nda isa mathukhwi othe tshikhalani? Ndi nga vhunba pulanete ntswa ine nda do dzula khayo nahone Shango li nga kuna hafhu na khovhe a dzi tsha do ḥa pułasički. Nandi! A si muhumbulo wavhudı uyo?”

“Ee,” hu amba Jay.

Goggles tsha fhufhela ngomu ha tshiendatshikhalani.

“Nandi! Arali ni tshi n̄ođa, vhidzelelani dzina ɬanga luraru,” hu huwelela Goggles zwenezwi tshiendatshikhalani tshi tshi khou ǵuwa.

Jay a lavhelesa tshiendatshikhalani tshi tshi gonya u ya n̄than̄ha. Tsho vha tshi tshi khou dzhia thukhwi yothe zwiżarałani, u bva ngomu milamboni, ngomu dzibitshini na u bvisa ngomu lwanzheni.

Nga ǵuvha li tevhelaho, muńwe na muńwe o vuwa kha Shango ɬiswa li penyaho. Hu si na mathukhwi hołhehołhe. Mađi o kunaho, zwiżarałan zwe kunaho, tshińwe na tshińwe tsho kunaho.

Muńwe na muńwe o funa Shango lo Kunaho.

Fhedzi a hu na we a shandukisa matshilele awe. Vho di bvela phanda na u latela mathukhwani zwiṭaraṭani. Nga kufhinga kuṭukuṭuku, zwiṭaraṭa na milambo na dzibitshi zwa vhonala zwo tshikafhala sa kale.

Jay a dzhia tsheo ya u vhidza Goggles uri tshi de u thusa.
“Goggles, Goggles, Goggles! Shango li khakhathini hafhu!”

NGA KHATHIHI FHEDZI! Tshiendatshikhali tsha bvelela.

“Nandi! Zwino ndi khou ya u lingedza muloro wanga,”
Goggles tsho vhudza Jay. “Muñwe na muñwe Shangoni u do lora a khou doba thukhwani, nandi! Na u ḥavha miri, nandi! Na u bikulula thukhwani, nandi! Na u ita zwithu zweṭhe zwi thusaho u dzudza Shango lo naka. Vha do

pfa vho takala miloroni yavho lune vha do ṭoda u bvela phanda na u ita izwi zwithu musi vha tshi vuwa. Nandi.”

Izwo ndi zwone zwe zwa itea.

Goggles tsha rumela muloro watsho wa musuku u tshi khou papamala na u fhufha na ḥifhasi ḥoṭhe. Vhusiku honoho, dzimilioni na dzimilioni dza vhatu vho lora vha tshi khou ita zwithu zwi sumbahon doloy mađaka na midavhi na dzithavha na milambo na dzibitshi na mađanzhe. Vha pfa vho takala nahone vha na mulalo miloroni yavho. Nahone musi vha tshi vuwa, vho mbo di tou vutshela u ita zwenezwo zwe vha lora ngazwo. Vho ita uri Shango li nake hafhu.

Goggles tsho thusa

Tsho ñwalwa nga Liz Sparg • Zwifanyiso nga Megan Vermaak

Zwine ha nga ambiwa nga hazwo

U lakatedza hu ita mini vhuponi hashu? Ni nga ita mini kha u tsireledza vhupo hanu?

Tshifanyiso

Olani tshifanyiso tsha u sumbedza uri ni vhona u nga buse lo vha li tshi khou vhonala li hani musi li tshi khou fhufha kha lifhasi lothe.

U Vhala

Vhalani hafhu phara i re kha hune Jay a talutshedza uri malakati a dzhena hani milamboni yashu na maðanzheni ashu, na bitshini dzashu. Olani tshifanyiso (nyolo) ni tshi sumbedza uri hezwi zwi itea hani. Olani zwifanyiso zwiñku, zwi re na lebuñu na misevhe yo sumbahlo zwifanyiso.

U Ñwala

Ñwalani atikili ya gurannda nga ha ndila dzo fhambanaho dze Guguñu (Goggles) ya thusa ngadzo kha u ita uri Lifhasi li nake hafhu. Ni so ngo hangwa u ñea ñohoo i no kunga! Olani tshifanyiso tshi no sumbedza iyi ñohoo.

Vhutsila

Shumisani hafhu matheriala ane a nga sa zwikoti, mabutebutë (mabodelo) a pułasiñki na makhadibogisi zwine zwa anzela u lañwa. Zwi nakiseni ni tshi shumisa mabammbiri, zwipenyeleli (glitter), pennde na/kana khirayoni uri zwi vhe zwithu zwine inwi na vha muña wa hanu na nga zwishumisa, kha u longa zwa u ñwala ngazwo, sa vasi na zwifaro (zwifaredzi) zwa u vhulunga zwithu. Itani phosítara i no sumbedza muhumbulo muthihi kana mivhili ya uri ri nga vhavhalela hani vhupo.

